

ברכת הרפואה

- מפגש תשיעי -

ומה ראו לומר רפואה בשמינית אמר רבי אחא **מתוך שנתנה מילה בשמינית** שצריכה רפואה לפיכך קבעוה בשמינית - מגילה יז ב קול ה' **בהדר** להדר חולים ברפואתם כנגד רופא חולי עמו ישראל - מדרש **מקים מעפר דל** - רופא חולי עמו ישראל - פסיקתא **כשנצטער אברהם אבינו בצער המילה** בא רפאל ורפא, מיד פתחו מלאכי השרת ואמרו בא"י רופא חולים. - מדרש **וכשאמ' הב"ה למשה כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאך**, אמרו בא"י רופא חולי עמו ישראל - מדרש

ברכת הרפואה

-

מקורות שונים למקור הברכה ולסדרה

וי"ב **אמצעיות כנגד י"ב שבטים** והיינו שכל אחד מהשבטים היה לו קדושה מיוחדת. שמדת כנסת ישראל מתחלקת ליי"ב שבטים וכל אחד אזכרה בפני עצמו פרי צדיק במדבר טו 'רפאנו' **כנגד יששכר** שהיו עוסקים בתורה הרבה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (יומא כו) והתורה היא רפואה לכל, כמו שכתוב (משלי ג), רפאות תהי לשרך ליקוטי הלכות רפאינו ה' ונרפא כ"ז תיבות, כנגד כ"ז אותיות בפסוק הסולח לכל עוונייכי הרופא לכל תחלואייכי... כ"ז פסוקים בפרשת מילה... הרוקח וסומך אל התפלה הזאת תולדת הסליחה והאות שלה והיא הגאולה ממה שאנחנו בו, ומתחיל ראה נא בענינו וחותרם גואל ישראל. **ואחר כן יתפלל על בריאות הגופים והנפשות** כוזרי

כל ברכה היא כנגד שבת

ברכת הרפואה כנגד יששכר

הסליחה והגאולה

מסופר על הגאון רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל, שנתווכח עמו הכומר, ושאלו היאך אתם אומרים בתפילתכם רופא חולי עמו ישראל, ואינכם כוללים אף אותנו. השיב לו ר' יונתן שבאמת אנו מברכים גם רופא כל בשר, בברכת אשר יצר, אלא שברכת רופא חולי עמו ישראל מיוחדת על ברית המילה, כמבואר במסכת מגילה (דף יז ע"ב), שלפיכך נתקנה כברכה השמינית, לפי שמצוות המילה ניתנה ביום השמיני והמילה צריכה רפואה. ואילו גם אתם הייתם מלים עצמכם, היינו כוללים אף אתכם בברכה. לכשיצא הנכרי מלפניו, אמר הגאון לתלמידיו, שיש בכך ביאור נוסף, שרופא כל בשר היינו בדרכי הטבע, והוא לכל הברואים, אך רופא חולי עמו ישראל, הוא על המעלה המיוחדת ברפואת ישראל, שרפואתם היא גם באופן שמחוץ לדרכי הטבע של כל הברואים. - חשוני חמד

חולי עמו ישראל

כי באמת **יפלא איך שייך לבקש להתחנן כלל לפניו ית"ש להסיר מעליו צערו ויסוריו**. כמו בענין רפואות הגוף. הרופא משקהו סמנים חריפים או אם הרופא מוכרח אף גם לחתוך אבר אחד לגמרי שלא יתפשט ארס החולי יותר. האם יתחנן אליו החולה שלא ישקהו הסמנים או שלא יחתוך האבר. הלא החולה עצמו שוכרו לכך. כן איך ישפוך שיח לפניו ית"ש להסיר מעליו היסורים. הלא המה רטיה וסמא דחיי לכפר עונותיו. כמאמרם ז"ל שבת (דף נה, א) אין יסורין בלא עון. ואם לא אפוא. נפש החטאת במה תתכפר - נפש החיים

ייסורין מכפרין?

ומה שחטאתי לפניך מרק ברחמיך הרבים, **אבל לא על ידי יסורים וְחֲלָיִים רעים** - באמת כל חלוקי כפרה, שאמרו שיש בהם שצריכים יסורים, הם דוקא בתשובה מיראה שהזדונות נעשו כשגגות וצריכים כפרה, אך במי ששב מאהבה, שזדונות נעשו כזכויות, נראה שאין צריך יסורים... וא"כ המתפלל אל יוצרו ית' שיעביר חטאיו בלא יסורים אינו כ"א **שמתפלל שיזכהו ד' ית' לתשובה מאהבה, והדבר העיקרי שבתפילתו הוא ההתרוממות הגדולה שיזכה לאהבת ד', ובתורת טפל הוא מה שלא יהיו לו יסורים**. - עולת ראייה

תשובה מאהבה

אמנם תכלית הכוונה. **צריכה שתהיה רק צורך גבוה**. כי במקום שיש חילול שמו ית' כגון צרת כלל ישראל... וגם היחיד על צערו אף אם אין חילול השם בדבר. יש מקום ג"כ לבקש לפניו יתברך על גודל הצער של מעלה בזמן שהאדם שרוי בצער למטה... נפש החיים כשעם הקודש יהיה בריא וחזק בגופו, תתגבר ותתחזק הקדושה בעולם... אורות ישראל והעלה ארוכה ומרפא לכל תחלואי נפשנו ורוחנו ונשמתנו - שערי תשובה **והאדם חוזר אל טבעו הרענן, עד אשר לא יצטרך לרפואות** למחלות, שהן באות ברובן על-ידי הריסת המשקל של החיים, בהתרחקם מטהרת הטבע הרוחני והחמרי, לאכלה ולא למלוגמא ולא לרפואה, ולא לעשות ממנה אפיקטוזין. רוח קדושה ואצילות שפוך על פני כל, "שנת שבתון יהיה לארץ שבת לה". - שבת הארץ

ישראל בצער - שכינה בצער

... כן ברפואה, האדם אינו רוצה לקבלו, ע"כ בקשנו בכל יום רפאנו השם, שישלח לנו רפואה מן השמים, ונרפא. **פירוש שתתן בדעתנו לקבל את הרפואה**. וכן הושיענו, שתשלח לנו ישועה מן השמים. ונושעה, שתתן עצה בלבנו לקבל את הישועה. והעלה רפואה שלמה לכל מכותינו היא בקשה מיוחדת ע"ד ישלח דברו וירפאם וימלא משחיתותם. כי ראינו מצאנו שהרופא מכוון הרופא ונושע על ידו רק החולה ישחית נפשו בהנהגת אכילה ושתייה וזה אין ביד הרופא לתקן, אבל הקב"ה שולח רפואה שלמה, ישלח דברו וירפאם מתחלואים. עוד ימלט אותם משחיתותם שומר ידם מעשות כל רע בהנהגת האכילה והשתייה ושאר צרכיהם וזה אמרו והעלה רפואה שלמה לכל מכותנו מה שמכין אנחנו ביד ממש עצמנו להשחית נפשנו. אבני אליהו